

РЕЦЕНЗИЈА

НА УЧЕБНИК СО НАСЛОВ „КИНЕЗИОЛОГИЈА” ОД ВОН.ПРОФ. Д-Р ДАНЧЕ ВАСИЛЕВА ЗА СТУДЕНТИ ОД СТУДИСКАТА ПРОГРАМА ФИЗИОТЕРАПЕВТИ ПРИ ФАКУЛТЕТ ЗА МЕДИЦИНСКИ НАУКИ, УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ” ВО ШТИП

Врз основа на одредбите од Статутот и Правилникот за единствените основи за остварување на издавачката дејност на Универзитет „Гоце Делчев” во Штип, како и Одлуката бр. 2002-342/7 од 293. редовна седница на Наставно-научниот совет на Факултет за медицински науки, одржана на ден 16.12.2022 година, избрана е Рецензентска комисија во состав:

- д-р Ленче Николовска, вонреден професор на Факултетот за медицински науки при Универзитет „Гоце Делчев” во Штип;
 - д-р Тоше Крстев, вонреден професор на Факултетот за медицински науки при Универзитет „Гоце Делчев” во Штип
- за изготвувањена извештај, рецензијана приложениот учебник „**КИНЕЗИОЛОГИЈА**” од **вон. проф. д-р Данче Василева**, наменет за студентите од студиската програма Физиотерапевти при Факултетот за медицински науки на Универзитет „Гоце Делчев” во Штип.

По прегледот на учебникот, Комисијата до Наставно-научниот совет на Факултетот за медицински науки го поднесува следниот

ИЗВЕШТАЈ

Општи податоци за ракописот: Учебникот со наслов „**КИНЕЗИОЛОГИЈА**” од вон.п роф. д-р Данче Василева е наменет за студентите на студиската програма Физиотерапевти, прв циклус студии. Учебникот е во согласност со планот и наставната програма за предметот Кинезиологија, кој се слуша во I година (I семестар) со неделен фонд од 2+1+1 часови, 4 кредити, како задолжителен предмет на студиската програма Физиотерапевти

Ракописот кој им е доставен на рецензентите претставува целосен материјал преку кој студентите ќе можат да добијат знаења потребни за предметната содржина и ќе може целосно да се реализираат барањата на предметната програма и ЕКТС системот.

Податоци за обемот на ракописот: Содржината на учебникот е претставена во текст од вкупно 261 страници. Учебникот е пишуван во А4 формат со нормален единичен проред, употребен е фонт Arial и големина на буквите 11. Материјалот е подготвен во 2 методски единици и поединици, распоредени во согласност со наставната програма на истоимениот предмет.

Ракописот е подготвен според стандардната методологија, а обемот на учебникот и неговата содржина ги задоволува критериумите според бројот на часови и според одредбите од Правилникот за единствените основи за остварување на издавачката дејност на Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип.

Податоци за постоење на сличен или ист наслов: Ракописот е резултат на опсежно пребарување на обемената стручно-научна литература на домашните и светски простори.

Авторот на јасен, едноставен и достапен начин, со разбирлив стил на пишување сублимирано ја претставува материјата која се изучува во овој предмет како дел од целата физиотерапијата. Од особена важност е да се потенцира специфичниот пристап кон содржините со цел да се прикаже и потенцира практичното значење на современите сознанија, со коешто се потврдува темелниот пристап во подготовката на учебникот.

Краток опис на содржината: Учебникот е напишан на лесен и разбирлив јазик. Текстот и целата содржина е конципиран во два тематски дела и литература. Илустриран е со 206 слики и 10 табели.

Во првата тематска единица **Основи на кинезиологијата** авторката ги опишува основите на биомеханиката како дел од кинезиологијата, кинематиката и анализа на движењата, видовите на движења, анатомските рамнини, улогата на гравитацијата на човечките движења, како и рамнотежата на телата и анатомските лостови. Опишани се биомеханичките карактеристики на скелетниот систем (сврзно ткиво, мускули, зглобниот апарат и нервно ткиво), моторниот дефицит на мускулно-скелетниот систем, моторните активности на човечкото тело како што се вертикалната поза, исправеното стојење и одењето.

Од практична гледна точка, кинезиологијата е во основата на градењето на современите физиотерапевтски и други функционално-рековалесцентни програми. Продлабочените познавања за нормалните кинезиолошки карактеристики на сегментите во локомоторниот апарат се предуслов за правилна кинезиолошка анализа на промените што настануваат како резултат на различни заболувања и повреди. Така се дава можност за изработка на адекватна и индивидуално адаптирана физиотерапевтска програма.

Во втората тематска единица со наслов **Кинезиологија на одделните сегменти** детално се опишани сите функционални и структурни карактеристики на одделните делови од човечкото тело. Во одделните подединици се наведени комплексната кинематика и кинетика на сите сегменти, како и мускулната функција и мускулен синергизам во областа на 'рбетниот столб, градниот кош, раменскиот комплекс, рамото, лактот, рачниот зглоб и дланката, како и на долниот екстремитет, вклучувајќи кинетика, кинематика, мускулна функција и мускулен синергизам на карлица, колк, колено, глужд и стапало.

Литературата е со богата содржина на референци - 206, од кои 11 се на кирилица и 195 на латиница. Ова зборува за системски приод кон оваа област и за способноста на авторот за комплетно претставување на тематиката.

Создавањето на учебникот „Кинезиологија“ се должи на фундаменталното значење на кинезиологијата во целосниот алгоритам на лекување на пациенти со трауматски, ортопедски, ревматски, кардиоваскуларни, респираторни и невролошки заболувања. Кинезиолошката анализа и функционално испитување се основните елементи кои ја определуваат физиотерапевтската програма.

Учебникот „Кинезиологија“ претставува најсовремено разбирање за кинезиологијата на човекот и карактеристичните кинезиолошки анализи, кој е насочен кон работата на физиотерапевтите, кинезитерапевтите, рехабилитаторите и докторите – специјалисти по физикална медицина и рехабилитација, ортопедија, трауматологија, неврологија и др. Може да им користи на сите останати читатели кои имаат интерес за фундаментално разбирање во областа на кинезиологијата и анатомијата. Од клиничка перспектива овој учебник е од голема вредност.

ЗАКЛУЧОК

Учебникот „Кинезиологија“ од авторката вон. проф. д-р Данче Василева, ги опфаќа сите содржини од теоретски аспект, според наставната програма и содржина по истоимениот предмет на студентите од прв циклус на студиската програма Физиотерапевти на Факултетот за медицински науки при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип. Со издавање на овој учебник студентите ќе имаат можност да го изучуваат потребниот материјал за теоретска настава во соодветен обем на македонски јазик. Приложениот ракопис во целост ги задоволува критериумите за учебник, како и условите за издавање пропишани според Правилникот за единствените основи за остварување на издавачка дејност на Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип.

Рецензентската комисија има особена чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на ФМН при УГД - Штип, ракописот „Кинезиологија“ од вон. проф. д-р Данче Василева да биде издаден како учебник за студенти на студиската програма Физиотерапевти на Факултетот за медицински науки при Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип.

РЕЦЕНЗЕНТИ

**Д-р Ленче Николовска, вонреден професор, с.р.
Д-р Тоше Крстев, вонреден професор, с.р.**